

Temaatilise riikliku järelevalve teostamise õiend nr 6-3/2013/

I SISSEJUHATUS

1. Järelevalve teostamise koht ja alus

Järelevalvet teostati Tallinna Lasteaias Delfiin Harju maavanema 12.09.2012 korralduse nr 1-1/1321-k "Harju maakonna õppeasutuste 2012/2013. õppeaasta temaatilise riikliku järelevalve ajakava kinnitamine ja järelevalvet teostavate ametnike määramine" alusel.

2. Järelevalve teostamise eesmärk, aeg ja teostaja

2.1 Järelevalve teostamise eesmärgiks oli välja selgitada laste arengu toetamine, sh erivajadustega laste õppe- ja kasvatustegevuse korraldamine, rühmade komplekteerimine ning õpetajate ja õpetajaid abistavate töötajate töö korraldus, eesti keele kui teise keele õppe korraldamine, lapse turvalise kasvukeskkonna tagamine ja andmete õigsuse kontrollimine Eesti Hariduse Infosüsteemis (edaspidi EHIS).

2.2 Järelevalvet teostati 14.–23.05.2013.

2.3 Järelevalvet teostas Harju Maavalitsuse haridus- ja sotsiaalosakonna haridus- ja kultuuritalituse peainspektor Aime Kari

3. Järelevalve teostamisel kasutatud meetodika

3.1 Statistiliste ja finantsaruannete, õpitulemuste ning muu kogutud informatsiooni analüüsimine, sh EHISes kajastuvate andmete analüüsimine ja kontrollimine

3.2 Õppeasutuse dokumentatsiooniga tutvumine ja selle sisu analüüsimine

3.3 Vestlused õppeasutuse juhtkonna, töötajate ja hoolekogu esindajaga.

3.4 Tutvumine õppeasutuse õppe- ja kasvukeskkonnaga, sh õppe- ja kasvatustegevusega

4. Lühiülevaade õppeasutusest

4.1 Õppeasutuse omandivorm ja aadress: munitsipaallasteasutus, J. Sütiste tee 4, 13411 Tallinn;

4.2 Õppeasutuse liik: lasteaed

4.3 Õppeasutuse pidaja: Tallinna linn

4.4 Õppekeel: vene keel

4.5 Laste üldarv: 240

4.6 Pedagoogide üldarv: 28.

II OLUKORRA KIRJELDUS JA ANALÜÜS

Teema: lapse arengu toetamine.

1. Erivajadustega laste õppe- ja kasvatustegevuse korraldamine (tabelid 1–4 ning kirjeldus ja analüüs)

Tabel 1. Lasteasutuste rühmad, õpetajate ja õpetajaid abistavate töötajate tööaeg ja töökorraldus

Rühma liik ja kood EHISes	Rühmade arv		Laste arv rühmas		Osaajaliste kohtade arv	Kinnitatud ametikohtade (ak) arv	Õpetaja ak koormus rühmas	Õpetajaid abistavad töötajad	
	EHIS	Dok	EHIS	Dok				Dok	Dok
					Dok	Dok			
Sõimerühm Kood 1967	1	1	19	19	2	2	1,000 0,875	1	1
Sõimerühm Kood 1965	1	1	19	19	2	2	0,875 0,875	1	1
Sõimerühm Kood 1969	1	1	23	23	5	2	0,875 0,875	1	1
Aiarühm Kood 1971	1	1	24	24	0	2	0,875 0,875	1	1
Aiarühm Kood 1963	1	1	22	22	0	2	0,875 1,000	1	1
Aiarühm Kood 1968	1	1	24	24	0	2	0,875 0,875	1	1
Aiarühm Kood 1970	1	1	24	24	0	2	0,875 0,875	1	1
Aiarühm Kood 1964	1	1	20	20	0	2	0,875 0,875	1	1
Aiarühm Kood 1966	1	1	22	22	0	2	1,000 0,750	1	1
Keelekümblus Kood 1972	1	1	20	20	0	2	1,000 0,750	1	1
Aiarühm Kood 1962	1	1	23	23	0	2	0,875 0,875	1	1
Kokku	11	11	240	240	9	22	19,500: 22 = 0,886	1	1

Tabel 2. Rühmade õppekeel

Õppekeel	Rühmade arv	
	EHIS	Dok
Eesti	0	0
Vene	10	10
Keelekümblus	1	1
Muu õppekeel	0	0

Tabel 3. Tugispetsialistide töökorraldus ja ettevalmistus

Ametikoha nimetus	Ametikohtade (ak) arv lasteasutuses		Kinnitatud ak arv	Tugispetsialistide ak koormus		Tugispetsialistide kvalifikatsiooni vastavus nõuetele		Teenusepakkuja (FIE/asutus)
	EHIS	Dok	Dok	EHIS	Dok	EHIS	Dok	Dok
Eripedagoog	0	0	0	0	0	0	0	0
Logopeed	1	1	1	0,875	0,875	1	1	0
Eesti keele õpetaja vene õppekeelega rühmades	2	2	2	0,875	0,875	1	1	

Tabel 4. Tugiteenuste rakendamine

Rühma liik	Individaalse- te arendus- kavade arv		Logopeed		Eripedagoog		Eesti keele tugiõpe		Muu		Rakendatud tugiteenuste arv kokku	
	EHIS	Dok	EHIS	Dok	EHIS	Dok	EHIS	Dok	EHIS	Dok	EHIS	Dok
Sõimerühm	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Aiarühm	41	41	41	41	0	0	0	0	0	0	1	1
Liitrühm	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Sobitusrühm	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Erirühm	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Kokku	41	41	41	41	0	0	0	0	0	0	1	1

1.1 Lasteasutuste rühmad, laste arv rühmades ning eri- ja sobitusrühmade moodustamine, õpetajate ja õpetajaid abistavate töötajate töökorraldus

Lasteaed on komplekteeritud 11 rühmaga, sellest 3 sõimerühma ja 7 aiarühma. Aiarühmadest 1 on täieliku keelekümlusega rühm. Laste arvu rühmades reguleerib „Koolieelse lasteasutuse seaduse“ § 7. Tegelik laste arv rühmades on suurem, kuna sõimerühma kolmes rühmas käib 9 last osalise ajaga. Alus: Tallinna Haridusameti juhataja käskkiri 17.10.2007 nr 1-2/645 p. Lepingud lasteaia ja lapsevanema vahel osalise aja kasutamise kohta on 4 lapsel, 5 lapsel osas lepinguid ei ole. Sõimerühmades on normist rohkem lapsi.

Laste arv aiarühmades on kooskõlas „Koolieelse lasteasutuse seaduse“ § 7 lg 1 p 2 sätestatuga ja Tallinna Haridusameti juhataja käskkirjaga 03.10.2003 nr 1-2/ 03 /499 p.

Erivajadustega laste kasvamiseks ja arenemiseks on linn loonud head tingimused: ruumid on puhtad, remonditud, õppimiseks ja mängimiseks on olemas vahendid, õueala on puhas, mänguplatsid ja paviljonid on korras, laste kasutada on ujula. Erivajadustega lapse arengu toetamise põhimõtted on fikseeritud lasteaia õppekavas ja veel eraldi dokumendis. Dokument on läbi arutatud ja heaks kiidetud pedagoogilises nõukogus ja hoolekogus ning kinnitatud direktori 30.11.2005 kk. nr 37–p ning täiendatud 11.05.2006. Põhimõtted, millest juhendatakse:

- märka last enne, kui ta muutub erivajadusega lapseks;
- aita erivajadusega last;
- iga lapse annet tuleb arendada.

Sobitus- ja erirühmi moodustatud ei ole. Direktori sõnutsi ei ole neile tulnud selliseid lapsi, kes vajaksid suuremas mahus erikohtlemist. Üks laps siiski on, kes vajab oma erivajadusest lähtuvalt arenemist sobi-

tus- või erirühmas, vastava soovitus on andnud nõustamiskomisjon, kuid vanema nõusolekut ei ole veel saadud.

Õpetajate ametikohtade loomisel on aluseks võetud rühma tööaeg ja tööpäevade arv nädalas ning Vabariigi Valitsuse määrus, millega on kehtestatud haridustöötajatele lühendatud tööaeg. Lasteaia koosseisunimestiku (kinnitatud direktori 28.12.2012 käskkirjaga nr. 1-4/36-p) alusel on rühmaõpetajate ametikohti kokku 19,50, mis on jagatud 22 rühmaõpetaja vahel. 4 rühmaõpetajat töötavad 1.0 ametikohaga, 2 õpetajat 0,750 ametikohaga ja ülejäänud õpetajad töötavad koormusnormiga 0,875. Igas rühmas töötab 2 õpetajat ja õpetaja abi. Vastavalt lasteaia kodukorrale (kinnitatud direktori 19.01.2012 kk nr 1-4/6-p) töötab lasteaed 07.00–17.30, 17.30-19.00 valverühm. Õpetajate töögraafiku alusel on kattuv aeg 30 minutit, millal kõik rühma lastega tegelevad pedagoogid on tööl. Pedagoogide töökorraldus on reguleeritud õppeaasta tegevuskavas. Õpetaja abid on kaasatud õppeprotsessi ettevalmistusse ja selle läbiviimisesse, mida oli võimalik jälgida ka rühmade külastustel.

Lasteaias kontrollitud dokumentide ja EHISe andmete vahel ei ole lahknevusi.

1.2 Tugispetsialistide töökorraldus ja ettevalmistus

Logopeed töötab lasteaias koormusega 0,875, töögraafik on koostatud kõikide nädala tööpäevade kohta. Töö lastega toimub iga kõneravi vajava lapsega individuaalselt, nädalas kokku 16 tundi. Peale selle toimub metoodiline töö: õpetajate ja vanemate nõustamine ja konsulteerimine. Logopeed on lõpetanud Sotsiaal- Humanitaarinstituudi 2003. aastal logopeed-psühholoogina, kuulub Tallinna Linna Logopeedilisse Ühingusse, osalenud regulaarselt logopeediaalastel koolitustel. Järelevalve käigus oli võimalik jälgida logopeedi tööd kõneravi vajava poisiga. Logopeed oskas last sõbralikult ja professionaalselt juhendada. Laps oli keskendunud ja tuli hästi toime kõikide tegevustega, mida talle pakuti. Kokku on logopeedi juhendada ja õpetada 41 last lasteaia vanematest rühmadest. Logopeediliste laste nimekiri on kinnitatud direktori 17.09.2012 käskkirjaga nr. 1-4/26-p.

Eesti keelt õpetavad 2 pedagoogi, koormusega 0,875. Eesti keele õppe korraldamine toimub vastavalt lasteaia õppekavale (kinnitatud direktori 19.03.2009 käskkirjaga nr 1-4/12-p). Alates 3 eluaastast on lastel üheks tegevuseks eesti keel. Eesti keeles on tegevused 2 X nädalas 25–30 min. vastavalt laste eale. Eesti keelt õpitakse ka mängu ja muusika kaudu, töötab ring „Terake“, kus käivad eesti keel ja laul käsikäes, lauldakse erinevate rahvaste laule. Eesmärgika on seatud, et laps peab olema edaspidi valmis õppima eesti keeles. Eesti keele õpetajatest on üks õpetaja lõpetanud kõrgkooli muusikaõpetajana, on läbinud 160-tunnilise eelkoolipedagoogika kursuse, lisaks eesti keelele, õpetab lastele ka muusikat. Kvalifikatsiooninõuded on täidetud. Teine eesti keele õpetaja on lõpetanud Tallinna Muusikakeskkooli, vastavalt kutsehariduse õppekavale omandas koorijuhtimise eriala. On läbinud 160-tunnilise eelpedagoogika kursuse Tallinna Pedagoogilises Seminaris ja keelekümbblusmetoodika kursuse. EHISe sissekandes on tasemeharidusena märgitud 160 tunniline täienduskoolitus, mis seda ei ole. Eesti keele õpetajal on tasemehariduseks kutsekeskharidus Tallinna Muusikakeskkoolist. EHISe sissekannetes on vaja teha vastav parandus.

1.3 Lapse arengu analüüsimine ja hindamine

Lasteaia õppekavas on fikseeritud lapse arengu hindamise põhimõtted ja korraldus. Laste arengu hindamise aluseks on vastava vanuseastme eeldatavad üldoskused ning õppe- ja kasvatustegevuse valdkondade tulemused. Hindamisel kasutatakse erinevaid meetodeid. Vaatlusi ja hindamisi viiakse läbi lapsele tavapärasel olukorras, tehakse koostööd vanematega, arvestatakse lapse individuaalsust. Sihipärast, planeeritud ja dokumenteeritud lapse arengu hindamist viiakse läbi 2 korda aastas, sügisel ja kevadel. Laste arengu jälgimiseks ja fikseerimiseks on välja töötatud vaatluslehed. Hinnatakse lapse arengut tervikuna, sellesse kaasatakse võimalikult palju lapsega seotud isikuid. Arenguestlusti viiakse

läbi vanematega ja ka lastega. Selleks on välja töötatud küsimustikud, kus vanemad annavad hinnanguid õpetajate tegevusele ja saavad tagasisidet oma lapse arengu kohta. Vanema rühma laste käest on küsitud, kas lasteaia meeldib või mitte. Vastused on olnud positiivsed. Lasteaia lõpetamisel antakse vanemale kaasa lapse koolivalmiduse kaart. Koolivalmiduskaardi väljastamise kord on läbi arutatud lasteaia pedagoogilise nõukogu poolt (31.03.2011 protokoll nr 5) ja lasteaia hoolekogus (24.03.2011 protokoll nr 4) ning kinnitatud direktori 31.03.2011 kk nr 1-4/8p. Koolivalmiduskaart on koostatud Haridus- ja teadusministeeriumi soovitusliku vormi järgi ja lahti kirjutatud lasteaia õppekava põhjal. Lapse koolivalmidust hinnatakse skaalas nõrk, keskmine, hea 22 kriteeriumi alusel. Tagasisidet küsitakse koolidelt, kuhu lapsed õppima on läinud. Võrreldakse kooli poolt ja lasteaia poolt antud hinnanguid. Analüüs on näidanud, et hinnangud on olnud 71 % ulatuses korrelatsioonis. Lapsed on koolis kenasti hakkama saanud.

2. Eesti keele kui teise keele õppe korraldamine (tabel 5 ning kirjeldus ja analüüs)

Tabel 5. Riigieelarvest eraldatud toetuste kasutamine eesti keele õppe korraldamiseks

Eesti keele õppe finantseerimine 01.09.2011–31.08.2012	Summa eurodes	
	Eraldatud	Kasutatud
Riigi poolt eraldatud vahendid	3836	3836
Pidaja poolt eraldatud vahendid	0	0
Projektidest ja muudest allikatest finantseeritud keeleõpe	0	0
Keeleõppe kulud kokku	3836	3836

2.1 Eesti keele kui teise keele õppe korraldamine vene õppekeelelasteasutuses või selle rühmas ning keelekümbelrühmas

Eesti keele kui teise keele õppe korraldamist käsitleb lasteaed kui lapse arengu toetavat tegevust, mis võimaldab lastel avaramat suhtlemist ja edaspidist toimetulekut koolis ja elus. Eesti keele õppe korraldamist on käsitletud ka õiendi punktis 1.2. Lisaks sellele toetatakse eesti keele õpetamist ja õppimist erinevate projektide, õppekäikude, spordiürituste kaudu, kus lapsed ja õpetajad suhtlevad teiste laste ja õpetajatega s.h eesti laste ja õpetajatega.

2004. aastal osales lasteaed varases keelekümbelusprojekti ning sai õiguse avada 2005 aasta sügisel varane keelekümbelusrühm, kus käivad lapsed alates 5-6 eluaastast. Rakendatakse täieliku keelekümbeluse meetodikat. Õppetegevus toimub selles rühmas ainult eesti keeles. Õpetaja abi toetab laste tegevusi laste emakeeles, samuti viiakse laste emakeeles läbi vestlusi eetilistel teemadel. Rühma õpetaja on erialase tasemehariduse omandanud eesti keeles ja tema emakeel on eesti keel. Õpetaja töötab paralleelselt ka eestikeelses lasteaia. Ta on läbinud keelekümbelusmeetodika alaseid kursusi, kasvatuspsühholoogia alaseid koolitusi. Läbimisel on 160-tunniline jätkukursus „Lõimumine algab lasteaiaist“. Järelevalve käigus oli võimalus jälgida rühma tegevust. Õpetajapoolne laste juhendamine toimus ainult eesti keeles, lapsed vastasid eesti keeles ja neil oli päris suur eestikeelne sõnavara. Lapsed laulsid, mängisid, võimlesid. Tegevused olid suunatud laste erinevatele meeltele. Tegevused olid lastele jõukohased, meeldivad ja lapse arendavad.

2.2 Muukeelne laps eestikeelses lasteaiaasutuses või selle rühmas ning keelekümbelrühmas

Koolieelse lasteasutuse seaduse § 8 kohaselt toimub eesti keelest erineva õppekeele kasutamine kohaliku omavalitsuse volikogu otsusel. Lasteaia direktori sõnutsi vastavat volikogu otsust ei ole.

2.3 Riigieelarvest eraldatud toetuste kasutamine eesti keele õppe korraldamiseks

Riigieelarvest on eraldatud lasteaiale eesti keele õppe korraldamiseks vahendid. Tallinna Haridusameti juhataja kk 15.11.2011 nr 2-2/510 alusel eraldati lasteaiale Delfiin 3836,00 eurot. Nimetatud rahalised vahendid on kasutatud sihtotstarbeliselt. Lasteaia direktori 07.11.2011 käskkirja nr 3-2/24-k alusel on raha eraldatud eesti keele õppega seotud pedagoogide lisatasudeks. Muid rahalisi vahendeid lasteaed ei ole saanud.

3. Lapse turvaline kasvukeskkond (kirjeldus ja analüüs)

3.1 Lapse tervise edendamine lähtudes lasteasutuse õppekavas, arengukavas, aasta tegevuskavas, sisehindamisel ja riskianalüüsis määratletud tegevustest

Laste tervise edendamine on olnud lasteaia prioriteediks juba pikemat aega, sellega on seotud lasteaia traditsioonid: sügisene tervisenädal, talvine tervisenädal, kergejõustikukross Sütiste metsapargis. Lasteaed on liitunud tervist edendavate lasteaedade võrgustikuga, lasteaial on ujula ning kogenud treenerite juhtimisel toimuvad ujumistegevused.

Sisehindamine viidi läbi 2009. aastal, analüüsist tulenevalt on koostatud arengukava ja tegevuskava, milles oluline koht on laste tervise edendamine ja traumade vältimine. Lasteaias on loodud tervise-meeskond, kuhu kuulub 11 töötajat. Tehtud on riskianalüüs, mis peab andma vastuse, kas lasteaias on ohutud töö- ja mängukohad. Personalile on läbi viidud esmaabi koolitus, harjutatud on evakueerimist, hinnatud on riskide suurust ja võimalikke tagajärgi. Turvalisuse tagamise tegevuskava on läbi arutatud õppenõukogus (protokoll nr 4 24.01.2013 ja kinnitatud direktori 24.01.2013 käskkirjaga nr 1-4/5-p. Riskifaktoritena on välja toodud õuevärava sulgemine laste õuesoleku ajal, paigaldati silt „Palun sulgege värav. Kiikede alla on tehtud liivast turvaala. Probleemiks on katmata liivakastid ja mööbli teravad nurgad.

Õppekava erinevate valdkondade teemakäsitlemise ning mängu kaudu kujundatakse laste arusaamu turvalise käitumise reeglitest erinevates situatsioonides. Koostöös vanematega on lasteaia igas rühmas loodud omanäoline ohutuskeskus, kus piltide ja lihtsate sõnadega on väljendatud lastele rühmareeglid. Lasteaia külastusest jäi mulje, et lasteaed on turvaline paik töötamiseks, mängimiseks ja õppimiseks.

III TEMAATILISE RIIKLIKU JÄRELEVALVE PRIORITEEDIST LÄHTUV KOKKUVÕTE

1. Erivajadustega laste õppekasvatustegevuse korraldamine.

Lasteaias töötavad 3 söimerühma ja 8 aiarühma. Laste arv aiarühmades on kooskõlas kehtiva seadusandlusega, söimerühmades on lapsi, kes käivad lasteaias osalise ajaga. Lepingud vanemate ja lasteaia vahel osalise aja kasutamisega ei ole sõlmitud kõikide laste osas. Laste arv söimerühmades on lubatust suurem. Erivajadustega lastele erirühmi moodustatud ei ole. Lasteaias on välja töötatud eraldi dokument laste erivajaduste märkamiseks ja lastele abi osutamiseks, samuti on vastav valdkond kirjeldatud lasteaia õppekavas. Lasteaias töötab logopeed, kes töötab individuaalselt iga kõneravi vajava lapsega. Igas rühmas töötab 2 õpetajat ja õpetaja abi, kattuv tööaeg on 30 minutit. Alates 3 eluaastast õpetatakse

se lastele eesti keelt teise keelena. Ühel eesti keele õpetajal puudub nõutav haridustase. EHISse sissekannetes on täienduskoolitus märgitud tasemeharidusena.

2. Eesti keele kui teise keele õppe korraldamine

Alates kolmandast eluaastast on lasteaias loodud soodsad tingimused eesti keele kui teise keele õppimiseks. Õpe toimub kaks korda nädalas eesti keele õpetajate poolt. Keelt õpitakse mängu ja laulu kaudu. Üks aiarühm töötab täieliku keelekümbluse meetodikat rakendades. Lasteais on loodud nii lastele kui ka õpetajatele soodsad tingimused eesti keele õppeks ja erinevate kultuuride tutvustamiseks. Koostööd tehakse eestikeelsete lasteaedadega, korraldatakse eestikeelseid ühisüritusi.

3. Lapse turvaline kasvukeskkond

Laste tervise edendamine on lasteaia prioriteetseks valdkonnaks olnud juba pikemat aega. Lasteaed on liitunud tervist edendavate lasteaegade võrgustikuga. Korraldatakse tervisepäevi, sportlikke üritusi. Lasteaias on moodustatud tervisemeeskond. On tehtud riskianalüüs välja selgitamiseks võimalikud riskid, nende suurus ja tagajärjed. Igas rühmas on ohutuskeskus, kus piltide ja lihtsate sõnadega on väljendatud lastele rühmareeglid. Lasteaia õppekorraldus tervikuna toetab tervislike eluviiside kujundamist ja vähendab laste riskikäitumist.

IV ETTEPANEKUD

4.1 Lasteaia pidajale

Tagada lasteaias eesti keelest erineva õppekeele kasutamise seaduslikkus. Ettekirjutuse alus: „Koolieelse lasteasutuse seadus“ § 8 lg 1.

Täitmise tähtaeg: 01.09.2013.

V ETTEKIRJUTUSED

5.1 Lasteaia direktorile

Via laste arv sõimerühmades vastavusse kehtestatud piinormidega. Ettekirjutuse alus: Koolieelse lasteasutuse seadus § 7 lg 1 p.1.

Täitmise tähtaeg: 01.09.2013.

Tagada kõikide lasteaias töötavate pedagoogide kvalifikatsiooni vastavus haridus- ja teadusministri 26.08.2002 määrusega nr 65 „Pedagoogide kvalifikatsiooninõuded“ kehtestatud nõuetele.

Täitmise tähtaeg: 01.09.2013.

Kontrollida pedagoogide haridust tõendavate dokumentide sissekannete õigsust ja teha vastavad parandused EHISes. Ettekirjutuse alus: Vabariigi Valitsuse 05.08.2008 määrus nr 265 „Eesti Hariduse Infosüsteemi asutamine ning põhimäärus“ § 30 lg 3.

Täitmise tähtaeg: 10.09.2013.

Ettekirjutuste adressaadil esitada maavanemale kirjalik aruanne ettekirjutuste täitmisest õiendis ettenähtud tähtaja jooksul.

VI RIIKLIKU JÄRELEVALVE TEOSTAJA

Aime Kari
Haridus- ja kultuuritalituse peainspektor
Haridus- ja sotsiaalosakond
Harju Maavalitsus
/allkirjastatud digitaalselt/

Õiend edastatud: Haridus- ja Teadusministeerium hm@hm.ee
Tallinna Linnavalitsus lvpost@tallinnlv.ee
Tallinna Lasteaed Delfiin juhataja@lad.tln.edu.ee